

گفت‌وگوی صبا با کارگردان، فیلم کوتاه رنگارنگ

فیلم کوتاه هویت مستقل دارد

مصطفی کزازی
گفت و گو

فیلم کوتاه «رنگارنگ» به کارگردانی محمد رضا مرادی و تهیه‌کنندگی انجمن سینمای جوانان ایران - دفتر اراک و گلستا غفاری در چهل و یکمین جشنواره فیلم فجر حضور دارد. در خلاصه داستان این فیلم آمده است که، مریخی‌ها گنج خود را به اهالی لی‌لی بوت داده‌اند. معدعلی خان گنج را به عنوان هدیه از اهالی لی‌لی بوت گرفته است، امروز سروش آن را به ارت برده، اما نمی‌داند چه هدیه با ارزشی در دستش دارد...

بودجه رنگارنگ چقدر بوده و از چه منابعی تأمین شده است؟

رنگارنگ، فیلمی تک‌بازیگر و تک‌لوکیشن است. یعنی اساساً فیلم کم‌بودجه‌ای است. این کار طبق برآورد شصت میلیون تومان بوده است که انجمن سینمای جوان چهل و پنج میلیون هزینه را تأمین کرد و مابقی را خودمان هزینه کرده‌ایم. البته این راهم اشاره کنیم که تولید این اثر مربوط به دو سال پیش است و الآن هزینه‌ها بسیار تغییر کرده‌اند.

آیا فیلمساز در سینمای کوتاه جهان روی شما تأثیر گذار بوده است؟ فیلم کوتاه مورد علاقه‌تان را بگویید؟

فیلمساز کوتاهی روی من تأثیر نگذاشته است، اما آقایان بیضایی و تارلتینو روی شخصی من تأثیر گذار بوده‌اند. فیلم‌های کوتاه مورد علاقه من هم، سگ ندلسی از بونونل و مطب دکتر کلیگاری از رلرت وینه هستند.

به نظر می‌رسد فیلم کوتاه باتوجه به مختصات و نوع پرداختی که دارد، مخاطبان خاصی دارد. با این تعریف می‌توانیم بگویم سینمای کوتاه سینمای نخبه‌گرا است؟

بخوابیم این‌طور بگوییم همین مقدار مخاطبی هم که دارد را از دست خواهد داد. اگر درست کار شود و درست تعریف شود، به این مسئله بر نخواهیم خورد. الآن مردم زمان کمی برای دیدن فیلم یا خواندن داستان دارند و این مدیوم می‌تواند مدیومی خوبی برای آن‌ها باشد.

ویدئو کلیپ‌ها در بین مردم جا افتاده و بسیار بر مخاطب شده‌اند. فیلم کوتاه با توجه به شباهت نسبی فرمیکاش به این گونه تصویری، هرگز نتوانسته بین مردم جا افتاده و فراگیر شود. دلایل این مسئله را چه می‌دانید؟

برای مخاطب چنین مدیومی هنوز تعریف نشده است. مخاطبان اصلاً این سینما را نمی‌شناسند و گویی از وجودش باخبر نیستند. برای توسعه و پرطرفدار شدن سینمای کوتاه چه راهکارهایی پیشنهاد می‌دهید؟

اگر آن‌های عمومی منظم برای سینمای کوتاه در نظر گرفته شود، تلویزیون این مدیوم را معرفی کند و برای مخاطب تفاوت‌های سینمای کوتاه با سینمای بلند را توضیح دهد، پلتفرم‌هایی مانند فیلم‌بو و نماوا و فیلم‌نت روی سینمای کوتاه سرمایه‌گذاری کنند و آثار باکیفیت و شاخص را از ملکان اثر خریداری کرده و به صورت رایگان برای عموم مردم به نمایش بگذارند. از نظر من این مسائل بسیار به سینمای کوتاه کمک خواهد کرد.

خودتان را بسنجید که آیا می‌توانید حدود ده دقیقه کار بسازید و داستان روایت کنید، بعد از آن به سینمای بلند هم فکر کنید و وارد شوید. ضمن اینکه در نهایت امر هم ممکن است شما شخصی بشوید که بتوانید از پس یک کار ده دقیقه‌ای بر بیایید، اما تولید از پس یک کار نود دقیقه‌ای بر بیایید.

از عصر شکوفایی نهضت مینی‌مال تا امروز، در تولید همه مقوله‌های فرهنگی محدودیت‌هایی ایجاد شده است. به این معنی که مثلاً یک داستان نوپس برای نگارش یک کار کوتاه با محدودیت فرمیک روبه‌رو می‌شود. این محدودیت در صنعت فیلمسازی هم وجود دارد؟ این مسئله ساخت فیلم کوتاه را دشوارتر کرده است؟

بله، فیلم کوتاه با بودجه‌ای بسیار پایین‌تر ساخته می‌شود. خود این موضوع باعث می‌شود که شما در یک محدودیت بسیار زیاد قرار بگیرید. این مسئله باعث می‌شود که از خلاقیت استفاده کنید که بعضی اوقات جواب می‌دهد و بعضی اوقات هم جوابگو نیست. در محتوا اما، شما محدودیتی ندارید و به نظر من در سینمای کوتاه دست فیلمساز از این بابت بازتر است. چون در سینمای بلند شما با یک ساختار مشخص سر و کار دارید، اما در سینمای کوتاه قرار است که آگهی‌ها آن ساختارها را بشکنید.

ساخت یک فیلم کوتاه در خشان باعث دیده شدن فیلمساز توسط تهیه‌کننده‌ها می‌شود. اما قبل از این اتفاق وقتی فیلمساز می‌خواهد اثری تولید کند، آیا سرمایه‌گذاران و تهیه‌کنندگان به او توجه می‌کنند؟

به هیچ عنوان، چون فیلم کوتاه بر گشت سرمایه ندارد هیچ‌کس حاضر به این کار نمی‌شود. ضمن اینکه قبلاً شما با بودجه کمی می‌توانستید اثر تولید کنید، اما الآن حدود چهارصد یا پلصد میلیون تومان باید هزینه کنید.

زمینی که بحث جذب سرمایه است، تمام دوستان فعال در عرصه فیلم کوتاه می‌دانند که با مسئله بودجه و کمبود آن دست و پنجه نرم خواهند کرد و باید خودشان هزینه‌های تولید فیلم را تأمین کنند. البته که این شیوه غلطی است. باید حمایت دولتی از این بخش بیشتر شود. انجمن سینمای جوان تنها جایی است که در حد توانش به فیلمسازان جوان کمک می‌کند؛ اما کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان و مرکز گسترش سینمای مستند و تجربی در بخش فیلم کوتاه خیلی فعال نیستند، به علاوه اینکه باید چند نهاد دیگر هم به این‌ها اضافه شوند.

ایده اولیه اثر چگونه شکل گرفت؟

کار قبلی من اقتباسی از هزارویک‌شب، سفر چهارم سفرهای سندباد بود. بعد از آن تصمیم گرفتم سراغ علاءالدین و چراغ جادو بروم، چون این قصه را از بچگی دوست داشتم. مسئله آرزو کردن و به آرزوها رسیدن برایم همیشه جذاب بوده است. این دلیلی شد که به ساخت این اثر و داستان فکر کنم.

چه مدت زمانی صرف نگارش و بازنویسی فیلمنامه شده است؟

نوشتن و بازنویسی‌های فیلمنامه که حدود دوازده مرتبه اتفاق افتاد، حدود یک سال زمان برده است. علاقه خاصی به این ژانر دارم و فکر می‌کنم این علاقه یک شبهه به وجود نمی‌آید. برآمده از زندگی و زیست آدم‌ها است. به شخصه من نمی‌تولم به شکل دیگری از سینما فکر کنم و سراغ هر قصه‌ای که می‌روم رنگ و بوی این چینی به خودش می‌گیرد.

فیلم‌های کوتاه در کشورهای صاحب صنعت سینما، جایگاه خاصی دارند. اما در ایران به نوعی پیش در آمد ساخت فیلم‌های بلند به حساب می‌آیند. به نظر شما این مسئله شأن سینمای کوتاه را زیر سؤال نمی‌برد و ساخت فیلم کوتاه را کلری آماتوری جلوه نمی‌دهند؟

هم این‌طور هست، هم این‌طور نیست. وقتی به خر و جوی و آمار فیلم‌های کوتاه حاضر در جشنواره‌های چند سال اخیر نگاهی بیاندازیم، به وضوح می‌بینیم که این آثار از بسیاری از اثرهای سینمای بلند ویدئو ماجاوتر و قوی‌تر هستند. چه از بابت فرم و چه از بابت معنا و مضمون جاوتر هستند. اما فیلم کوتاه برای سینمای بلند، می‌تواند پالی باشد و می‌تواند نباشد. فیلم کوتاه خودش یک هویت مستقل دارد. جایگاه فیلم کوتاه ایران در جهان جایگاه منسب و خوبی است. در تمام فستیوال‌های دنیا، حضور پر رنگ و با کیفیت آثار ایرانی قابل مشاهده است. از بابت اینکه در ایران این‌طور دیده می‌شود که فیلم کوتاه شروعی برای رسیدن به سینمای بلند است هم، به نظر من می‌تواند مسیر درستی باشد. شما باید توانایی

در آغوش درخت
In the Arms of the Tree

تولید: شرکت سینمایی سحر
تولید: شرکت سینمایی سحر
تولید: شرکت سینمایی سحر
تولید: شرکت سینمایی سحر

جهت خرید بلیط فیلم سینمایی «در آغوش درخت»
به سایت Gishe7.ir مراجعه کنید.